

Tervek és városok

Dinamikus fejlődés korát éljük. Már nem csak az egykori sürgető toldozás-foltozásra vagyunk túl, hanem a szocialista társadalom újdonságaiból is annyit alkottunk, építettünk, hogy mindenütt *fejlesztetnek* kezdik a régi földrajzi, terület-szerkezeti kereteket. Hát még ha ehhez hozzágondoljuk a mai kor emberének igényeit és a további reális fejlődés perspektíváit! Könnyű belátni, hogy már régen nem lehet „zsebből” építeni, fejleszteni, a jövő pedig minden ízében átgondolt *tervszerűséget* követel. Ezért rendezte el a kormány, hogy 1970-ig hetven város általános rendezési tervét készítsék el és hagyják jóvá. Ennek a gondolatmenetnek a jegyében terjesztették a héten a Csongrád megyei tanács elé Hódmezővásárhely és Csongrád általános rendezési tervét; ugyanilyen indítekből dolgoznak lázasan Makó és Szentest jövőjének meghatározásán.

Ezek a városrendezési tervek okot adnak arra, hogy kicsit időzzünk fölöttük. Már csak azért is, mert ezek, tízezrek közreműködésével születtek, illetve készülnek. Egy-egy nagy lakókörösség minden reális vágya, szociális és egészségügyi érdeke, munka- és létbiztonsága, szülőföld iránti szeretete bennük munkál. Van bennük *fantázia és merészség, józan megfontoltság és tiszteletre méltó vágyakozás, — de mindenekelőtt nagy-nagy felelősség.* Vezérelve ezek, hiszen nem arról van bennük szó, hogy hová hány emeletes lakóházakat rakjanak, s hány rózsátó virítson az útszegélyeken, hanem a *fejlesztés várható igényeit mérik fel, és tartalmazzák az ehhez szükséges lehetőségeket, a megoldások várhatóit.* Kétségtelen ugyanakkor, hogy a tervek megvalósulása során új minőségű városok alakulnak ki itt Csongrád megyében is. Általános városiasodásról van tehát szó. Ennek jelentősége pedig itt az Alföldön sokkal több, mint hazánk más tájegységein. A városi élet valódi feltételei — korszerű közművek, csatornázás, zöldövezetek, pihenőterületek, ideális elhelyezési ipari- és lakóközrterek stb. — csak ilyen általános rendezéstől várhatók. Megyénk városainak korábbi fejlődését — kivéve talán az egyetlen Szegedet, amelynek vízpusztlulása után átgondolt terv szerint kezdődött meg az újjáépítése —, tökéletes és egyéni gazdasági érdekek motiválták. Jórészt ezek a motívumok döntöttek el települési szerkezetüket, út- és vasúthálózatuk vezetésének vonalát, közművesítésük fokát és terjedelmét. Ezt az örökséget most úgy kell átalakítani, továbbfejleszteni, hogy jól fölhaladja benne magát a *dolgozó ember, hogy a szocializmus körülményeihez méltó lakásvisszonyokat, közlekedési lehetőségeket, egészségügyi és kulturális ellátottságot stb. leljen benne.* Hogy fölismolja például a „külvárosok” *svárságát, megszüntesse a várostestből való kitaszítottaságukat, de egyúttal megőrizze és megbecsülje a hagyományos városképet és korszerű városközpontokat teremtsen.*

Városok reneszánsza kezdődik el ezeknek a terveknek a kidolgozásával és fokozatos megvalósításukkal. Új Hódmezővásárhely, Csongrádot, Makót és Szentest ígér a következő egy-két évtized. S hogy ezt Szegeden is örömmel nyugtázzák, s nem sanda féltékenységgel, a mi társadalmunkban csak természetes. Ezen túl pedig az is igaz és kézenfekvő, hogy Szeged is további megújulás előtt áll, hiszen hamarosan a városi tanács elé kerül *területi fejlesztésének terve.*

Ezek a tervek úgy kapcsolódnak egymáshoz, mint szemek a láncban. Hiszen megyénk városai nem elszigetelten élnek; vonzzák egymást, hatással van egyik a másikra s közvetlen környezetére. A kölcsönhatásokat is nagyon józanul, reálisan ítéljük meg az eddig elkészült és jóváhagyott városrendezési tervek — nélkülözve minden hőbortos rivalizálást.

Az elkészült tervek — miután a lakosság kritikáját is kiállták — választott testületek adják *áldásukat, s tulajdonképpen máris a megvalósulás folyamatába érkeznek.* De milyen józansággal kezelik városaink a jövőnek ezeket a „térképeit”? *Nyílt terveknek tekintik őket, rugalmas szerkezetűeknek, amelyek mindig foglaltak lehetnek egy-egy későbbben születő jó gondolatnak, ésszerű revízióknak.* Csak ezen az egyetlen megyei tanácsülésen is mennyi mérlegelni érdemes vélemény elhangzott!

Innen, Szegedről nézve is imponáló, tetszetős az a fölzárkózás, amely előtt megyénk városai állnak. Hiszen, ha nem tartottuk szerencsésnek azt a nagy távolságot, szakadékok, amely a főváros és a vidék nagyobb városai között is tátongott, mennyivel lenne elviselhetőbb a vidéki „nagyrok” és kisebb testvéreik aránytalan növekedési és színvonalkülönbsége? A táj gazdasági és földrajzi egysége, harmóniája tökéletesedik e tervek megvalósulása során, s ebben az összhangban az ember kényelme válik teljesebbé, gazdagabbá. Úgy is mondhatnánk: *civilizáltabb, komfortosabb, otthonosabb, melegebb lesz a magyar vidék.*

SZ. SIMON ISTVÁN

Megkezdte tanácskozását a CSKP Központi Bizottsága

A kormány döntései a helyzet normalizálására

A csehszlovák rádió közlése szerint szombaton Prágában megkezdte tanácskozását a CSKP Központi Bizottsága. A nagy érdeklődéssel várt ülészek munkájáról még nincs részletes jelentés, valószínűleg a tanácskozás ma is folytatódik. A rádióban ismertett közlemény csak arról tájékoztat, hogy a plénumon megvitatják az ország jelenlegi helyzetét, valamint a Központi Bizottság összetételét az e héten megtartott szlovák pártkongresszus eredményeivel összefüggésben. A rövid közleményből messzemenő következtetéseket még korai lenne le-

vonni, mindenestre annyi már most is megállapítható, hogy az ülészekon a párt normáinak betartásával megválasztott központi bizottsági tagok vesznek részt. Ez — egyelőre közvetett módon ugyan — annak kifejezése, hogy az augusztus 22-én megtartott, úgynevezett „14. rendkívüli kongresszust” nem tekintik érvényesnek.

Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a súlyos helyzetet előidéző jobboldali erők, legalábbis egyelőre, lemondtak arról a követelésükről, hogy az említett tanácskozási rendkívüli kongresszusként fogadtassák el. Szombat reggel a

prágai utcákon a járőkelőknek röplapokat osztogattak, amelyek különböző követeléseket tartalmaznak, ezek között szerepel többek között a csapatok kivonása, és a károknak — amelyeknek jelentős részét maguk a jobboldali erők okozták — megtérítése. A jobboldal már ismert taktikájához tartozik az is, hogy árulónak bélyegeznek olyan személyeket, akik a szocialista országokkal való további együttműködést szorgalmazzák. A követelések alátámasztására — a korábban óvatosabban és szeré-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Bolgár-lengyel együttműködés

Lengyelország a bolgár áruforgalomban a negyedik helyen, és Bulgária a lengyel áruforgalomban a hatodik helyen szerepel. A két ország között lebonyolódó árucseré 1950-től 1967-ig a négyszeresére emelkedett. Az előirányzat szerint ebben az évben 112,2 millió rubelre rúg a két ország közötti áruforgalom értéke, ami azt jelenti, hogy húsz százalékkal felülmúlja a hosszútávú egyezmény 1968. évi előirányzatát.

Bonn nyomást gyakorol Párizsra

Seydoux bonni francia nagykövet felkereste Kiesinger kancellárt. A megbeszélés tárgya — hivatalos közlés szerint — egyrészt De Gaulle álláspontjának ismertetése volt a csehszlovákiai eseményekkel kapcsolatban, másrészt a tábornok szeptember végi bonni látogatásának előkészítése.

A francia nagykövet látogatása után jól értesült bonni körök családusukat fejezték ki a francia elnök magatartásával kapcsolatban. Az NSZK-kormányja ugyanis „kiváratosnak tartaná”, hogy Franciaország „nagyobb részt vállaljon a NATO biztonsági intézkedéseiből” — amint egy bonni kormányzóvivő kifejezte. Seydoux nagykövet és Kiesinger kancellár megbeszélésével egyidejűleg azonban Párizsban Debré külügyminiszter kijelentette, hogy Párizs elutasítja a NATO további erősítésének gondolatát, mint reagálást a csehszlovákiai akcióra.

Debré kijelentése ellenére Bonn nem adja fel azt a szándékát, hogy nyomást gyakoroljon Párizsra. Az MTI tudósítójának értesülése szerint Brandt külügyminiszter, aki a közeljövőben találkozik francia kollégájával, olyan irányban igyekszik befolyásolni Debrét, hogy a francia kormány legalábbis egy egységes diplomáciai akcióba kapcsolódjék be és vegyen részt aktívan a Nyugat-európai Unió tanácskozásain. E tanácskozások tárgya a

A dél-vietnami felszabadító népi fegyveres erők könnyű- és nehéz-tüzérsége szombatra virradó éjszaka súlyos tűzcsapásokat mért az amerikai expedíciós hadtest és a saigoni bábhadzsereg több fontos támaszpontja és hídfőállítására az ország egész területén.

Az AP amerikai hírügynökség helyzetrajza szerint a szombat hajnalra virradóan végrehajtott rajtaütéseiben a gerillahadsereg

csehszlovákiai helyzet miatt „megváltozott európai katonai és politikai erőviszony” lenne.

OLAJBÁNYÁSZOK ÜNNEPE

Kitüntetések, jutalmak a munka élenjáróinak

A szegedi szénhidrogén-medence dolgozóit tegnap, szombaton tartották hagyományos *bányászati ünnepségüket.* Az évről évre terebélyesedő két vállalat: az Alföldi Kőolajfűrészi Üzem szegedi üze, valamint a Nagyalföldi Kőolaj és Földgáztermelő Vállalat szegedi üze Szegeden, a Tisza és a Hungária szálló termeiben látta vendégül dolgozóit.

A szegedi kőolajfűrészi üzem több száz dolgozója előtt dr. Vándorfi Róbert, az Alföldi Kőolajfűrészi Üzem főgeológusa mondott beszédet, s méltatta a becsületesen helytálló szegedi olajbányászok munkáját, a bányászünnep jelentőségét. Az MSZMP Csongrád megyei bizottsága, a Szeged városi pártbizottság, valamint a KISZ Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága *üdvözlétét Csakmag György, a megyei pártbizottság osztályvezetője* tolmácsolta. Az ünnepségen résztvett Balog István, a Szeged városi pártvégrehajtó bizottság tagja, a pártbizottság osztályvezetője is.

Dr. Vándorfi Róbert a Bányáipari Kiváló Dolgozója kitüntetést nyújtotta át kiemelkedő munkájáért Pataki Ferenc fűrészmesternek. A Bányászati Szolgálati Erdemérem bronz fokozatát Bakos Sándor fűrészmester, Bohácsi Imre telefonszereplő, Szűcs Győző fűrészmester, Forgács Zoltán kapcsolómunkás, Nagy István főmórtszereplő, Vigh Gyula fűrészmester, P. Nemes Lajos fűrészmester kapta meg. A Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója kitüntetésben Vadasz Ernő geológus, Szabó Sándor olajmérnök és Horváth Lajos főfűrészmester részesült.

A kőolajtermelő vállalat ünnepén Jurátovics Aladár üzemvezető emlékeztetett meg az elmúlt esztendő munkájáról, a bányásznapról. Dr. Bán Ákos, az Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt vezérigazgató-helyettese köszöntötte a dolgozó-

váltakozva alkalmazta aknavetőit és 122 mm-es rakéták kilövésére alkalmas rakétavetőit.

A katonai objektumokat hangtalanul és láthatatlanul megközelítő partizán-tüzérség a Da-Nangi tengerész gyalogsági és légítámaszpont berendezéseit, a kulcsfontosságú Bien Hoa-i amerikai légítámaszpont kifutópályáit, Pleiku erődítményváros katonai építményeit, valamint a Márvány-hegyen kiépített amerikai helikopter-támaszpont fel- és leszálló pályáit szemelte ki célpontnak.

A legsúlyosabb károkat az amerikaiak Pleikuban szenvedték,

mert a DNFF tűzérsége ide összpontosította nagyhatású rakétavetőinek tüzeit.

A saigoni hivatalos szövegek elismerik, hogy fegyveres erők veszteségeket szenvedtek, pontos adatokat azonban erről nem közöltek.

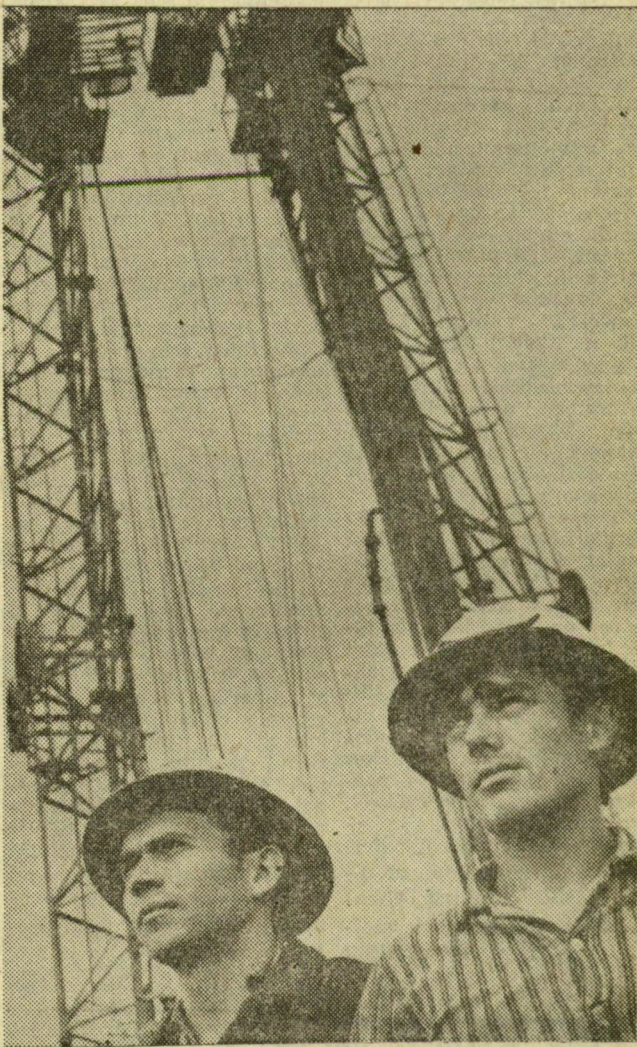
A saigoni katonai rezsim rendőrei, titkos ügynökei és

provokátorai szombaton házkutatásokkal, razziákkal és többrendbeli letartóztatással igyekeztek elébe vágni a vietnami nép 1945-ben megkezdett szabadságharcára emlékező tüntetéseknek. Besúgókat tájékoztatásai alapján a rendőrök őrizetbe vettek „vietcong-gyanúsak” minősített személyeket, akiknél fegyvereket és „kommunista jelszavakat feltüntető” transzparenseket találtak.

A központi hatóságok szeptember 4-ig

riadókészültségbe helyezték a rendőrséget.

A Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front ugyanis szeptember 2-án emlékezik meg arról, hogy 23 évvel ezelőtt ugyanezen a napon indította el Ho Si Minh elnök a francia gyarmatosítók elleni harcat. Az évfordulóról szóló megemlékezést és a magyar államférfiak táviratát a VDK vezetőihez lapunk 2. oldalán közöljük.

Somogyi Karolyné felvétele

OLAJBÁNYÁSZOK